No. 146 ANNO 1850. **ARNHEMSCHE COURANT.** Zondag 28 Juli.

Het »onvrij" *territoir.*

I.

Wanneer wij onze Nederlandsche dichters hooren dichten en onze Nederlandsche zangers en zangeressen hooren zingen, dat wij *»vrij* en *blij* op Holland's dierbren grond" leven, dan klinkt het ons wonderlijk in de ooren, wanneer wij door den Nederlandschen wetgever officiëel hooren verkondigen en in zeer nuchter proza ons inprenten, dat er ook voor den »vrijen" en »blijden" Nederlander een »*on*vrije dierbre Nederlandsche grond" bestaat. De vrijzinnige toezegging, dat zoowel het wiegje als het graf van den »blijden" Nederlander, alléén op *vrijen grond* zal staan, is voor vele »blijden" slechts eene poëtische fantaisie, eene dichterlijke vrijheid die in de wezenlijke, praktische, wereld, de wereld der fiscale wetten, der commiesen en tolbeambten, niet wordt toegelaten. Het is den Nederlander, zelfs op »onvrij" territoir zeer zeker geoorloofd over zijne »vrijheid," te dichten en zijne »blijheid" in liedekens te bezingen, doch als het liedje uit is, is ook de vrijheid van den »blijden" Nederlander op den »*on*vrijen dierb'ren grond" uit, en wanneer zijn wiegje het ongeluk heeft te staan op eene strook dierb'ren grond van niet verder dan 5500 ellen van het vreemd grondgebied aan de landzijde, of 2600 ellen van de zeestranden, is hij in de oogen der Nelandsche wet, iemand die òf smokkelaar *is*, òf smokkelaar *geweest is*, òf smokkelaar *worden zal*. In allen gevalle is hij een gevaarlijk, verdacht wezen, dat niet te zorgvuldig kan bewaakt en in het oog gehouden worden.

Het verzoekschrift der ingezetenen van den Helder, in ons nommer van donderdag jl. medegedeeld, en waarin er op wordt aangedrongen, dat de Helder »uit het *onvrije* territoir worde ontslagen en tot los- en lading-plaats worde aangewezen," biedt, dunkt ons eene zeer geschikte gelegenheid aan, om op de onzedelijkheid en onbillijkheid van het gansche stelsel van »het *onvrij* territoir" de aandacht te vestigen.

Het »onvrij territoir" heeft tot grondslag de *Algemeene wet van 26 augustus 1822, over de heffing der regten, van In-, Uit- en Door-voer en van de Accijnsen, alsmede van het tonnegeld der zeeschepen.* Als een klein staaltje van den vrijzinnigen geest, waarin deze wet vervat is, halen wij, tot inlichting van hen die met de zachtzinnigheden onzer fiscale wetten niet bij ondervinding bekend zijn, de drie volgende artikelen aan:

»Art. 177. Tusschen den afstand van uiterlijk 5500 ellen (bijna een uur gaans) van het vreemd grondgebied aan de landzijde, en van 2600 ellen (een klein half uur gaans) van de zeestranden, van daar, alwaar, bij gewonen vloed, de dijken, duinen en dammen door de zee worden bespoeld, waaronder behooren de zoomen van de monden der zeegaten, tot daar, alwaar het kantoor van in- en uitklaring is gevestigd, en welke afstand door ons van punt tot punt is, of verder zal worden aangewezen; alsmede aan de Friesche en Groninger kusten, buiten den binnenwaartschen voet der dijken, en eindelijk op de eilanden Rosenburg, de Tien Gemeten, Texel, die in de Zuiderzee en verdere noordwaarts gelegene eilanden, blijft het hebben of aanleggen van magazijnen en nederlagen van goederen, verboden, op verbeurte derzelve, en eene boete ten beloope van *tienmaal* de regten en accijnsen, te betalen door dengenen in wiens huis, stal of andere voor afsluiting vatbare plaats, dezelve mogten zijn nedergelegd, ten ware als geloofbaar mogt zijn aan te nemen, dat de nederlage buiten zijne kennis zou geschied zijn, ofte hij van het aanwezen daarvan vóór het begin van het onderzoek, bij de ambtenaren aangifte had gedaan.

»Art. 180 Op hetzelve terrein zal geen nieuwe zoutziederij, suikerraffinaderij, brouwerij, branderij, distelleerderij of azijnmakerij, spijker-, papier-, wollen-, stoffen, of *andere* (?) groote fabrijk, nochte *eenige molen* mogen worden opgerigt, zonder Onze *uitdrukkelijke* toestemming.

»Art. 186. Diegenen, welke op het gezegde terrein eenen nieuwen winkel of nering in *zout*, *wijn*, *gedisteleerd*, *azijn of bier*, zouden willen oprigten, zullen gehouden zijn, daarvan aan den ontvanger over de gemeente schriftelijke aangifte te doen, ten minste 40 dagen vóór de oprigting; de ontvanger zal hun een reçu hunner aangifte afgeven, en dezelve dadelijk aan den directeur der directie opzenden, welke aan hun zoo spoedig mogelijk zal te kennen geven, of dat de voorgestelde oprigting geene zwarigheden ontmoet, of dat dezelve wegens de ligging en daardoor te vreezene gemakkelijkheid voor frauduleusen invoer, niet kan toegestaan worden. In alle geval zal de oprigting van zoodanigen winkel of nering voortgang kunnen hebben, wanneer vóór het verloopen van 40 dagen, te rekenen van den datum der aangifte, van wege den directeur der directie aan den belanghebbenden niets is beteekend geworden. Bij weigering zal de belanghebbende zich bij de administratie, of bij hooger beroep aan Ons, kunnen beklagen."

Nog erger heeft men het met de grensbewoners gemaakt, bij art. 5 van het grenstractaat met Hanover van 1824, geplaatst in het *Staatsblad* van 1846, no. 54. In de achteraan gevoegde *verklaring* lezen wij het volgende:

»Het in art. 5 van het voorgeschreven grenstractaat vervatte verbod, om in de toekomst, nader bij de grenslijn dan op een afstand van 376 Nederlandsche ellen en 7 palmen, of 100 Rhijnlandsche roeden, particuliere gebouwen op te rigten, wordt in het algemeen in stand gehouden en vindt meer bepaald dáár deszelfs geheele strenge toepassing, waar zich op eenen afstand van 100 Rhijnlandsche roeden van de grenzen, nog geene neêrzettingen bevinden.

»Hetzelfde geldt ten aanzien van de oprigting tegen het verbod van nieuwe woonhuizen, (huizen met eenen haard), ook dáár, waar bereids neêrzettingen aangetroffen worden.

»Daarentegen wordt aan de wederzijdsche grensbewoners toegestaan hunne woningen te vergrooten aan de van de grenzen afgelegene zijde, edoch zonder het aanleggen van eenen nieuwen haard, terwijl ook aan de zoodanige kolonisten, die binnen de 100 roeden van de grenzen geene landerijen bezitten, (of die *alleen* in den omtrek van 100 roeden van de grenzen landerijen bezitten), de oprigting wordt vergund van nieuwe gebouwen, *zonder haard*, voor derzelver bedrijf."

(Opmerkelijk is hier de tegenstelling van: »wordt *in het algemeen* in stand gehouden," en: »vindt *meer bepaald* dáár deszelfs *geheele strenge* toepassing" enz. Mag eene wet in het eene geval minder sterk verbinden dan in het andere geval? en waar is de grenslijn, die het, »meer bepaalde," van de handhaving »in het algemeen" afscheidt? Is niet dit vlottende en onzekere, deze afwijking des wetgevers van den regel dien hij vestigt, eene onwillekeurige getuigenis van het onredelijke van het voorschrift?)

Wij zullen ons thans bepalen bij deze proefjes van de vrijzinnige wetsbepalingen die den »vrijen" en »blijden" Nederlander op het Nederlandsch »*onvrij* territoir" binden. In een volgend artikel zullen wij de onredelijkheid dezer bepalingen aantoonen.

Buitenlandsche Berigten.

DUITSCHLAND.

Weenen, 23 juli. Onze regering heeft de uitnoodiging der Pruisische regering tot ratificatie van den onlangs met Denemarken namens den Duitschen bond gesloten vrede, in dien zin beantwoord dat zij als Europesche mogendheid dezen vrede allezins goedkeurt, zonder daarom alle bijzondere bepalingen van deuzelven te beamen, alleen het goede in het oog houdende, 't welk die vrede voor het algemeen belang aanbiedt. Als lid van den Duitschen bond echter houdt Oostenrijk vast aan de bondstractaten. Volgens de tractaten nu kan de bondsvergadering alleen, met meerderheid van stemmen, over oorlog of vrede, in naam des bonds uitspraak doen. Dit regt kan dus niet door de bijzondere leden, maar alleen door de leden in hunne organieke zamenstelling uitgeoefend worden. Het kabinet van Weenen verklaarde verder, dat het de regtmatge aanspraken van den Duitschen bond en van de Hertogdommen gehandhaafd wenscht te zien en deelt bedenkingen mede ten opzigte van de redactie van art. 4 van het verdrag, omdat dit artikel uitgaat van de onderstelling, dat het den bond aan den wil of aan de magt zou kunnen ontbreken om zijne pligten, overeenkomstig zijne bestemming te vervullen. Pruisen verwijst Denemarken zelfs aan den bond, waarin dus ligt opgesloten de erkenning van de noodzakelijkheid, om het verdrag ter ratificatie aan te bieden aan eene volle bondsvergadering.

Weenen, 22 juli. Reeds sints geruimen tijd wordt veel gesproken van de wonderen, welke zeker boerenmeisje, oud 26 jaren, *Theresia Weiskirchen*, van Schleimbach, ook bekend onder den naam van de Heilige *Juliana*, verrigt, daarin bestaande, dat zij bij zekere plegtige gelegenheden bloed zweet. Dit meisje is onlangs naar het algemeene hospitaal alhier vervoerd en ter onderzoek aan eene wetenschappelijke commissie toevertrouwd. Men meldt thans, dat deze commissie heeft bevonden dat dit bloedzweten, hetwelk tot dusver geregeld elken vrijdag plaats had, sedert den 19den juli heeft opgehouden, en dat voorts het geheele geval op eene kunstige misleiding berustte. Wie echter de schuldige in dit bedrog is, zal nader door de regtbank uitgemaakt worden. Overigens lijdt het bewuste meisje aan een hevigen kramp in de buik, maar heeft anders een gezond gestel.

Berlijn, 23 juli. Het vraagstuk, waar en door wien de in naam des Duitschen bonds gesloten vrede geratificeerd zal worden, trekt thans ieders aandacht. Door Rusland en Engeland zijn bij de Duitsche hoven stappen gedaan om de ratificatie te bespoedigen. Men heeft daarbij op de omstandigheid gewezen, dat uit de Sleeswijk-Holsteinsche verwikkelingen eene Europesche krisis zou kunnen ontstaan. Reeds ten tijde van het sluiten des vredes was men hier overtuigd, dat geene Duitsche regering het gevaar van

een' oorlog met Denemarken op zich nemen zal, dat men overal den vrede wenschte. Hierop steunende, kan het Pruisen niet anders als onverschillig wezen, hoe de andere staten ratificeeren en het zal zich op deze kleingeestige wijze niet laten dwingen, om toe te treden tot het zoogenaamde bondsplenum. Hanover heeft zich vereenigd met de verklaringen van Oostenrijk, Beijeren en Wurtemberg en te gelijk de gelegenheid waargenomen, om zich van de betaling der kosten van onderhoud voor zijne troepen te bevrijden, daar het Pruisen het regt bestrijdt tot voortzetting des oorlogs.

— De veldtogt in Sleeswijk-Holstein is nu geopend. Op nieuw heeft een ernstig voorposten-gevecht ten zuiden van Flensburg plaats gehad, waarin de Deenen, zoo men zegt, het veld hebben moeten ruimen.

— In Saksen en Beijeren zijn de vereenigingen tot ondersteuning van Sleeswijk-Holstein verboden.

— De aftreding des ministers van Finantiën, *von Rabe*, zou reeds hebben plaats gehad, wanneer men een geschikten opvolger voor hem bij de hand gehad had. Hij heeft zijn val te danken aan de woelingen van de partij der *Kreuzzeitung*, die hem beschuldigt van, op het voetspoor van *Hansemann*, de opheffing van den vrijdom van grondlasten door te zetten. Als zijn vermoedelijken opvolger doodverwt men den commercieraad *Karl*.

— Men beweert, hoe zonderling zulks ook luidt, dat de Keurhessische regering zich tegen den doormarsch der Badensche troepen verzet heeft.

— Gisteren is de Nederlandsche gezant, na eene afwezigheid van vier weken, hier teruggekeerd.

— Door den brand te Krakau zijn ruim 300 huizen in de asch gelegd. Men wordt meer en meer overtuigd, dat hier aan moedwillige brandstichting moet gedacht worden.

Langs buitengewonen weg.

Rendsburg, *25 juli*. Gisteren heeft van $7\frac{1}{4}$ ure 's morgens tot $8\frac{1}{2}$ ure 's avonds, een gevecht bij Lusbuch Heiligbeck plaats gehad, hetwelk bij Gusbeck geeindigd is. De Holsteiners hebben 150 man verloren, waaronder weinig dooden, de meesten zijn ligt gekwetst. Zeven Denen zijn krijgsgevangen gemaakt en een Zweedsche spion opgeligt. Heden wordt de slag verwacht.

Sleeswijk, *25 juli*, *'s middags 12 ure*. Er wordt slag geleverd. Sedert heden ochtend te half 3 ure bulderen de kanonnen. Op dit oogenblik is de strijd bijzonder levendig op onze linkervleugel, die door *v. d. Tann* gecommandeerd wordt. *Willisen* voert het centrum, *v. d. Horst* de regtervleugel aan. De Denen zouden reeds een aanmerkelijk verlies hebben geleden, vooral bij de moerassen van Lusbusch, waarin de Deensche kavallerie geraakt was en vast zat. Er zijn 350 krijgsgevangenen gemaakt. De bagage van den generalen staf, die herwaarts was teruggebragt, is reeds weder noordwaarts vertrokken.

Zoo even wordt het gerucht verspreid, dat *v. d. Tann* zich door de Deensche regtervleugel geslagen heeft.

DENEMARKEN.

Altona, *23 juli*. Men wil weten, dat de Denen Fehmarn weder ontruimd hebben. De bijzonderheden echter, die betreffende deze ontruiming verhaald worden, zijn zoo overdreven, dat zij de geheele zaak in een twijfelachtig daglicht stellen.

— De Denen avanceren met vrij veel spoed; aan de Westkust hebben zij zich reeds te Langenhom bij Bredstedt vertoond en bovendien Tonderen bezet. De Deensche hoofdarmee zendt afdeelingen om te recognosceren tot Falkenberg, alzoo digt bij het hoofdkwartier van generaal *von Willisen*. Volgens een brief uit het hoofdkwartier ziet men iederen dag een beslissend gevecht te gemoet.

ENGELAND.

Londen, *24 juli*. Sir *Robert Peel*, dezer dagen tot lid van het Lagerhuis verkozen, in de plaats zijns overleden vaders, heeft een manifest aan de kiezers van Tamworth uitgevaardigd, waarin hij verklaart dat hij ten aanzien zijner houding in het parlement zich tot niets anders verbindt dan om de belangen des lands naar de inspraak van zijn geweten te bevorderen.

— Een brief uit Cadix, van 9 dezer, berigt de aankomst aldaar van het Engelsch koninklijk jacht *Victoria and Albert*. Het was derwaarts gezonden om te onderzoeken in hoe veel tijds de togt van Engeland naar Gibraltar zou kunnen afgelegd worden, in geval de koningin aan haar plan om een togtje naar de Middellandsche zee te doen, gevolg mogt geven. Thans is de reis in 96 uren afgelegd.

— Volgens tijdingen uit Lissabon van 13 juli heeft de gezant der Vereenigde Staten, de heer *Clay*, den 11den juli zijne passen gevraagd, ten gevolge van de weigering der Portugesche regering om te voldoen aan de bekende vorderingen der Vereenigde Staten. Den 13den had de gezant den aanstaanden verkoop van zijn geheelen inboedel aangekondigd. Men zag derhalve zeer spoedig zijn vertrek te gemoet.

— De *Morning-Herald* van 20 juli bevat een brief van Trebizonde, 3 juli, waarin wordt melding gemaakt van de belangrijke voordeelen die de Circassiers onlangs op de Russen hebben behaald. Men leest daar:

»Het is buiten twijfel dat de Russen in den oorlog, dien zij *Shamil*-Bey aandoen, aanzienlijke verliezen hebben geleden. Het schijnt dat *Shamil*-Bey, die een man is vol militaire bekwaamheden, aan het hoofd van een aanzienlijk leger de grenzen is overgetrokken, en de dorpen ten zuiden van Azderham verwoest en geplunderd heeft. Generaal *Dolgorouchy* had zoo veel tijd niet dat hij zijne troepen kon bijeenbrengen; zij werden afgesneden en moesten, aan alle levensbehoeften gebrek hebbende, in de grootste verwarring over rotsen en door bijna ontoegankelijke plaatsen terug trekken. Bovendien werden zij door de onvermoeide bergliedén van *Shamil*-Bey onophoudelijk bestookt, zoodat het keizerlijke leger ten prooi was aan eene algemeene verstrooijing. Des nachts van 5 mei tot aan Eskidevirche 70 mijlen over de grenzen voortgejaagd, vielen de Russische troepen in eene hinderlaag, waar hun onder de persoonlijke aanvoering van *Shamil* eene zeer onvriendelijke ontvangst te beurt viel.

»Toen de bergbewoners gebrek aan patronen kregen, vielen zij met de sabel in de vuist de Russen aan en dreven hen op de vlugt, na hun generaal, een adjudant en 70 officieren gedood, vier kanonnen genomen, en het grootste gedeelte van hunne amunitie en bagaadje buit gemaakt te hebben. De Dahglees, met den buit beladen, zijn naar hunne ontoegankelijke rotsen terug getrokken, na eene expeditie, die sedert den 23sten april tot 6 mei geduurd heeft. Gedurende de afwezigheid van *Shamil*-Bey is het bevel over het leger opgedragen geweest aan *Mohamed*-Bey, die dikwijls afgezanten naar de omliggende stammen uitzond, om hen aan te sporen in menigte op te staan en zich met de troepen van *Shamil* te vereenigen. Een brief van Souckhoum zegt, dat *Emir*-Bey, *Shamil's* schoonbroeder, met ijver werkt om de Circassiers tot opstand te brengen."

— Gisteren heeft hier eene vergadering van vrienden en bewonderaars van sir *R. Peel* plaats gehad, ten einde den steeds zoo diep betreurden staatsman een gedenkteeken alhier op te rigten. De Hertog van *Wellington* heeft het voorstel daartoe uitgebragt; hij was zeer bewogen en betuigde, dat hij gaarne het voorzitterschap had waargenomen, doch dat eene ongesteldheid, welke hem was overvallen (doofheid namelijk) hem daarin verhinderd had. »Ieder," zeide hij ten slotte, »moest iets toebrengen, ter vereering der nagedachtenis van den man, wiens verlies voor dit land onherstelbaar was; en die evenzeer door zijne openbare betrekkingen als door zijne deugden als mensch, had uitgeblonken."

Nadat verscheiden redenaars in gelijken geest gesproken hadden, werd staande de vergadering voor 1600 £ ingeschreven.

— Heden hebben *Pieter v. d. Horst*, een Hollander, gewezen hofmeester van de Rotterdamsche stoomboot *Batavier*, een zekere *Fitzbonnes*, en twee Duitschers, *M. Hermann* en *C. Hermann*, voor de politie teregt gestaan, beschuldigd van ll. maandag uit eene Duitsche slaapstede eene massa Californisch stofgoud, ter waarde van 3000 £ te hebben gestolen, zijnde de eigendom van een Italiaan en een Franschman, die onlangs hier te lande uit California waren aangekomen. Ten einde gelegenheid te geven om meerdere bewijzen aan te voeren, is de zaak eene week uitgesteld.

— De tegenwoordige president van de Vereenigde Staten, de vice-president, die den generaal *Taylor* onmiddelijk is opgevolgd, de heer *Millard Fillmore*, is den 7den Januari 1807 geboren en de zoon van een pachter in den staat New-York; zijn vader had geen vermogen, zoodat de zoon maar een gebrekkig onderwijs bekwam; later kwam hij bij een lakenwever in dienst, doch op zijn 19de jaar geraakte hij met den regter *Wood* bekend, die de gaven van den jonge *Filmore* wist op te merken, hem als schrijver bij zich in dienst stelde, en onder zijn toezigt weldra tot procureur opleidde, waarbij de jongeling zich nog de vereischte kennis in het vak van landmeter eigen maakte. Hij maakte van lieverlede vorderingen, gaf eerlang zelf onderrigt, en werd in 1829 tot afgevaardigde in het Huis der vertegenwoordigers benoemd. Hij onderscheidde zich zoodanig, dat zijn naam alleen gezag gaf. In 1832 kwam hij eerst in het congres. Ook hier blonken zijne talenten spoedig uit, en men vond hem aan het hoofd van de moeijelijkste commissiën, vooral van de geldmiddelen en de verkiezingen. In 1844 was hij kandidaat der Whigs voor de gouverneursplaats van New-York; doch had de minderheid. De Whigs bleven hem echter in het oog houden en bragten hem in het bewind. Men is het algemeen eens, dat de jonge president zijnen voorganger in talent als staatsman veel vooruit heeft, maar van zijn stelsel is nog weinig te bekend. Hij zal waarschijnlijk als vriend van *Clay*, de voordragt ter schikking omtrent de slavernij ondersteunen, waartegen het vorige kabinet zeer gezind was. *Fillmore* wordt afgeschilderd als een eerlijk, bekwaam, aan de staatsregeling gehecht man, die het alleen aan eigene inspanning verschuldigd is, dat hij van lageren trap tot een hoogen rang in den staat is opgeklommen.

BELGIE.

Brussel, *25 juli*. Voor eenigen tijd werd ons uit Parijs gemeld, dat er eerlang weder een legitimistisch congres in Duitschland zoude gehouden worden. De Duitsche bladen behelzen thans een dergelijk berigt. Zoo verzekert de *Kölnische Zeitung*, even als onderscheidene andere bladen, naar aanleiding van eenen brief uit Weenen, dat de hertog *van Bordeaux* te Aken gewacht wordt, tot het houden van eene legitimistische vereeniging, die den 2den Augustus zal plaats hebben, als zijnde de dag waarop Koning *Karel X*, voor 20 jaar, te Rambouillet afstand deed van den Franschen troon, ten behoeve van zijnen kleinzoon, en aan den hertog *van Orleans*, toenmaals luitenant-generaal van het koningrijk, opdroeg hem onder den naam van *Hendrik V*, te proclameren. De Hertog *van Bordeaux*, voegt het Keulsche blad daarbij, bezit een duplicaat van de originele acte die den 5den augustus 1830 in de archieven van de Kamer der Pairs werd nedergelegd.

FRANKRIJK.

Parijs, *24 juli*. Heden morgen heeft de President der Republiek in de kerk St. Leu Taverny eene dienst bijgewoond, ter herinnering aan zijnen vader *Lodewijk Bonaparte*, den voormaligen koning van Holland.

De President heeft ook heden last gegeven tot de oprigting van een monument in die kerk, ter gedachtenis van zijnen grootvader *Karel Bonaparte*, zijnen vader *Lodewijk* en zijnen broeder *Napoleon Lodewijk*, die in 1831 in Italië overleden is. Te gelijkertijd zullen voor rekening van den President belangrijke herstellingen aan die kerk gedaan worden. De gezamenlijke kosten zijn op 93,000 francs geraamd.

— Men wil dat de President der republiek voor eene maand den rouw zal aannemen ter zake van het overlijden van den President der Vereenigde Staten. Overigens zouden de nationale vlaggen en vaandels tien dagen met rouwfloers omhangen worden.

— Uit Toulon schrijft men aan den *Constitutionnel*, dat het gouvernement onderrigt is van de uitrusting van een Turksch eskader, en tevens de noodige maatregelen genomen heeft, om den Bey van Tunis krachtdadig tegen elke poging tot geweldenarij van wege de Ottomannische Porte te beschermen. Wel onderrigte personen meenen te weten, dat de vice-admiraal *Parseval-Deschênes*, kommanderende het eskader in de Middellandsche Zee, instructiën daaromtrent ontvangen heeft. Zoo veel is zeker, dat het eskader de golf van Napels verliet, waar het sedert lang geankerd lag; maandag maakte het zich zeilree, terwijl de stoomkorvet *Solon* het verliet, om deze tijding herwaarts over te brengen.

Een brief uit Napels aan hetzelfde blad, onder dagteekening van den 14den dezer, luidt als volgt:

»De stoomkorvet *de Solon* is van Toulon alhier aangekomen, met spoedvereischende depêches aan den vice-admiraal *Parseval*. Onmiddellijk daarop ontvingen alle tot het eskader behoorende vaartuigen bevel, zich zeilree te houden en sedert heerscht er eene ongemeene levendigheid in de baai. Het eskader maakt zich zeilree, zonder echter zijne bestemming te kennen. In een volgende zal ik eenige nadere mededeelingen geven, omtrent de beweging van het eskader in de Middellandsche zee. Men verneemt hier verder nog dat het Engelsche eskader de haven van Malta verlaten heeft en reeds de straat van Messina door is. Zal het Napels of Livorno naderen? de tijdingen van al deze beweging ter zee, brengen eene zekere sensatie te weeg en verbreiden zich met eene buitengewone snelheid. Na hetgeen er kortelings in Griekenland voorviel, zou het niet te verwonderen zijn, indien de admiraal eene meer bedaarde oplossing van de Engelsch-Napolitaansche quaestie kwam verstoren. Er ligt nog altijd een Engelsch stoomfregat op onze reede.

— Het voorname onderwerp, dat de algemeene aandacht boeit, is de benoeming der kommissie van toezigt gedurende de prorogatie der Wetgevende Vergadering, of der *commissie van wantrouwen*, zoo als men haar genoemd heeft, wegens den geest, welke de meesten der benoemde leden bezielt. De stemming over de drie nog te benoemen leden in de zitting van heden, heeft tot geen resultaat geleid, daar niemand de vereischte meerderheid verkregen heeft, zoodat er morgen overgestemd moet worden. Van de leden echter, welke heden de meeste stemmen op zich vereenigd hebben, behooren de twee eersten tot de lijst der zoogenaamde partij van ineensmelting, en de heer *Grévy*, die, na de verkiezing van den generaal *Lamoricière*, als van de meest vijandige beteekenis jegens het Elysée beschouwd wordt, heeft slechts 9 stemmen gemist, om verkozen te worden. Men gelooft dan ook algemeen, dat hij morgen zal benoemd worden. Wat de kandidaten van het Elysée betreft, deze zijn ook nu wederom op den achtergrond geplaatst en acht men de kans voor hen verloren. Het overige der zitting, welke gewijd was aan de voortzetting der discussie over het budget, leverde niets bijzonders op.

De ontevredenheid, welke deze vijandige stemming over de bewuste commissie bij de organen van het Elysée opwekt, wordt al grooter en grooter. Deze dagbladen voeren dan ook eene buitengewone hevige taal en onder anderen bevat de *Moniteur du Soir* heden een artikel, dat gewis veel opziens zal baren, daar het niet minder is dan eene formele oorlogs-verklaring van het Elysée tegen de vergadering. In dit artikel worden de weldaden, welke Frankrijk aan den President verschuldigd is, breed uitgemeten en aan de leden der Wetgevende Vergadering toegeduwd, dat zij alleen verkozen zijn door den invloed van den naam des Presidents, neef des Keizers, en dat zij zich dus door deze vijandige houding tegenover hem aan zwarte ondankbaarheid schuldig maken. Als een staaltje van de groote verbittering welke daarin doorstraalt, deelen wij daarvan de navolgende woorden mede, welke het artikel besluiten

en den geheelen inhoud kortelijk zamen vatten:

»De wet op het onderwijs, de kieswet, de wet op de drukpers hebt gij in uw eigen belang gemaakt. Welke wet hebt gij ontworpen in het belang der arbeidende klasse? Aan de werklieden op het land hebt gij niet eens de hypothecaire hervorming gegeven, waarom het gouvernement van den President u zoo lang voor hen gevraagd heeft. De werklieden in de steden laat gij nog altijd wachten, en op den arbeid aan den spoorweg van Parijs naar Avignon, waarvan zij sedert verscheidene maanden in het bezit moesten zijn, en op de vermindering van de suiker-belasting, waarvan het ministerie reeds sedert lang het initiatief heeft genomen. Wat zoudt gij kunnen antwoorden aan den President, wien gij vraagt om aan de vergadering zijne jaarlijksche boodschap te rigten, wat zoudt gij hem kunnen antwoorden indien hij u opvorderde hem te zeggen, wat gij voor het volk gedaan hebt, gij mannen der linkerzijde, die slechts de parodie van 1793 kent, en gij allen, mannen van de regterzijde, die slechts de herstelling uwer privilegien begeert en die u thans vereenigt in een gemeenschappelijk denkbeeld van vijandschap tegen den uitverkorene van Frankrijk. En wat gelooft gij dat de zes millioen kiezers zouden antwoorden, die hem verkoren hebben, indien hij morgen tot hen zeide: Kiest tusschen den President en de vergadering!"

De dagbladen *le Pouvoir* en *Constitutionnel* ontveinzen geenszins den kwaden indruk, welken deze benoemingen op hen gemaakt hebben. Daarentegen verbergen de legitimistische bladen hunne vreugde niet over de zege, die hunne partij bij deze gelegenheid behaald heeft, en deze vreugde gaat zoover, dat onder anderen *l'Opinion Publique* de benoeming van den heer *Grévy* als gunstig schijnt te beschouwen, welke de *Constitutionnel* daarentegen als ten hoogste gevaarlijk en ergerlijk aanmerkt.

Overigens maakte men de opmerking, dat de zamenstelling van de bewuste commissie slechts uit een zedelijk oogpunt, als een merkwaardig verschijnsel, van gewigt moet beschouwd worden, daar het eigenlijk ontwijfelbaar is, dat op dit oogenblik geene vrees voor een *coup d'etat* behoeft te bestaan. Sommigen keuren het dan ook hoogelijk af, dat men in deze omstandigheden mannen gekozen heeft, die zoo hevig tegen het denkbeeld van een *coup d'etat* te velde getrokken zijn, alsof namelijk vrees hiervoor bestaat. Maar des te sterker rekent men het vijandig karakter van deze commissie tegen den president, daar de andere voorname beweegreden vervalt.

— Omtrent de gisteren in de straat St. Victor gearresteerde personen, verneemt men nader, dat die personen zijn in het verhoor genomen, en dat daaruit is gebleken, dat van de overblijfselen van al de oude revolutionnaire genootschappen zich een geheim genootschap had gevormd, met de veel beteekenende benaming van *Nemesis*. Het doel van het genootschap was de reactie tegen te gaan, het democratisch beginsel door alle mogelijke middelen te doen zegevieren en de gevolgen eener ware republiek te verzekeren; dit genootschap was slechts de kern van een veel grooter, hetwelk zich over geheel Europa zou uitstrekken. De gearresteerden zijn meestal onverbeterlijke oproermakers. Het gewigtigste is, dat men bij de gearresteerden wapens van allerlei aard, vaandels en sjerpen, en de statuten van het genootschap heeft gevonden. Ten gevolge der in hunne woningen bewerkstelligde huiszoekingen heeft men nog meer belangrijke papieren ontdekt, die tot verdere arrestatiën hebben geleid. Heden zijn nog elf personen, die tot het genootschap in betrekking staan, in hechtenis genomen.

— De heer *Félix de Saint-Priëst* heeft het volgende voorgesteld:

1. In elke gemeente der republiek, meer dan 1000 inwoners bevattende, zal er een bureau worden opgerigt waar de grondeigenaars en patroons, die behoefte aan werklieden of daglooners hebben, zich ter bekoming van inlichtingen en zoo omgekeerd, kunnen vervoegen. 2. Te dien einde zullen er dubbele registers door de secretarissen der maires worden gehouden, onder toezigt van den maire en twee of meer inwoners der gemeente, ingevolge de bevolking. 3. Dit register zal op de daartoe bepaalde uren door een ieder kunnen geraadpleegd worden. 4. Indien de aanvragen talrijk zijn, dan zal men daarvan wekelijks eene nota ten raadhuize van de hoofdplaats van het kanton doen bezorgen, opdat zij ook daar worden bekend gemaakt. 5. De arbeiders die aan de openbare werken wenschen geplaatst te zijn, hebben zich ten raadhuize hunner gemeente te doen inschrijven, waarop eene opgave van hun verlangen aan den prefect gedaan wordt, ten einde dit den aannemers van publieke werken mede te deelen, die behoefte aan arbeiders hebben. 6. Alle inschrijvingen en aanwijzingen geschieden gratis enz.

SPANJE.

Madrid, 19 *juli*. De Koningin neemt steeds in beterschap toe. Gisteren eerst heeft men haar kennis gegeven van de laatste eerbewijzingen die het lijk van haren zoon zijn aangedaan.

— De prins *van Carini*, ambassadeur van Napels aan het Spaansche hof, heeft depêches van zijne regering ontvangen, waarin deze hem aanspoort, om alles aan te wenden ten einde de Spaansche regering te doen begrijpen, dat het huwelijk van den graaf *van Montemolin* met eene Napelsche prinses geenerlei politieke beteekenis heeft, en alleen eene familie-quaestie is. De Napelsche regering heeft zelfs, zegt men, aangeboden om een manifest uit te geven en daarin die punten uiteen te zetten. Heden morgen heeft de Prins *van Carini* daarover een onderhoud gehad met den minister van Buitenlandsche Zaken en den President van den ministerraad.

De koerier is met die depêche slechts weinige uren na den Spaanschen gezant, hertog *de Rivas*, uit Napels vertrokken.

— Als zeker wordt thans de aanstaande benoeming medegedeeld van den generaal *Coucha* tot het onder-Koningschap van het eiland Cuba.

Binnenlandsche Berigten.

's Gravenhage, 26 *juli*. Bij Zijner Majesteits besluit van den 21sten juli 1850, no. 16, is aan den heer mr. *P. C. Schooneveld*, advocaat bij den Hoogen Raad der Nederlanden, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der versierselen van kommandeur der orde van St. Anna met diamanten, hem door Zijne Majesteit den Keizer aller Russen geschonken.

— Bij besluit van den 25sten juli jl., no. 58, heeft Zijne Majesteit goedgevonden

aan den heer *G. A. Schneither*, rector van het gymnasium te Rotterdam, op zijn verzoek, om redenen van gezondheid, eervol ontslag te verleenen als lid der commissie tot afneming van het examen van hen, die verlangen te worden toegelaten ter inschrijving op de rolle der studenten aan eene hoogeschool of aan het athenaeum te Amsterdam of te Deventer, waartoe hij benoemd was geworden bij Koninklijk besluit van 30 mei jl., no. 11;

en in zijne plaats als zoodanig te benoemen den heer *J. D.* baron *van Hoëvell*, rector der Latijnsche school te Dordrecht.

STATEN-GENERAAL.

EERSTE KAMER.

Zitting van Vrijdag, 26 *juli*.

In de zitting van heden heeft de beraadslaging plaats gehad over het wets-ontwerp tot uitvoering van art. 1 der grondwet. Dit wets-ontwerp is met 17 tegen 71 stemmen aangenomen.

Voor hebben gestemd de heeren: *de Rijk*, *van Swinderen*, *Verheij van den Bogaard*, *van Mierlo*, *Bosch*, *Engelkens*, *Regout*, *van Welderen Rengers*, *van Meurs*, *van Beeck Vollenhoven*, *Cost Jordens*, *Beerenbroek*, *'t Hooft*, *van der Leck de Clercq*, *van Nispen van Pannerden*, *de Jonge van Ellemeet* en *de Voorzitter*.

Tegen hebben gestemd de heeren: *van Aylva van Pallandt*, *Martens van Sevenhoven*, *Lightenveldt*, *Gevers van Endegeest*, *Taets van Amerongen*, *van Sasse van Ysselt*, *Tonckens*, *van Heeckeren van Wassenaer*, *Corver Hooft*, *Hoffman* en *van Lidth de Jeude*.

De commissie van rapporteurs voor het wetsontwerp tot regeling van het regt van enquête heeft daaromtrent haar verslag uitgebragt. De beraadslaging over dat wets-ontwerp is bepaald op vrijdag aanstaande den 2den augustus.

Mengelwerk.

Badplaatsen.

BADE-BADE.

VII.

Bade-Bade aan den westelijken rand van het Schwarzwald gelegen, in een door de natuur kwistig getooid dal, waardoor de Oelbach vloeit alvorens zich in den Rijn te verliezen, telt thans omstreeks 6000 ingezetenen en wordt ieder jaar fraaijer. Het ligt 8 mijlen van Karlsruhe en twee uren van den Rijn verwijderd; doch per spoorweg bereikt men het thans in vijf kwartier uit Karlsruhe, in 3¾ uur uit Manheim, in 6¼ uit Frankfort. Bade-Bade is onbetwistbaar de meest bezochte, schitterendste badplaats van Duitschland. Men vindt er inzonderheid Fransche, Engelsche en Russische badgasten en eene menigte doorreizenden, uit alle oorden der wereld; het gezamelijk getal dergenen die er een of twee dagen vertoeven, wordt op 30,000 geraamd. De logementen zijn van de schoonste en beste soort; de voornaamste zijn: het *Hôtel de l'Europe*, prachtig gebouw met 100 kamers, tegenover het Kurhaus en de wandeling, waar ten 5 ure eene zeer goede table d'Hôte wordt gehouden, die slechts 1 gulden en 12 kreuzers kost; het *Hôtel de Russie*, *Hôtel d'Angleterre*, *Zähringer Hof*, *Badener hof*, enz. In schier alle huizen kan men buitendien kamers huren, waarvan de prijs, naar gelang van de ligging en het saisoen, verschilt van 4 tot 20 gulden 's weeks. In het algemeen is alles te Bade-Bade zeer goedkoop. Een bad kost 24 kreuzers, ontbijt doorgaans 36 kreuzers, table d'hôte van 1 tot 2 uur 48 kreuzers à *f* 1; van 4 — 5 uur 1 fl. 12 kreuzers à 1 fl. 24; de beste landwijnen zijn Affonthaler, Klingenberger en Markgräfler; vreemde wijnen zijn over het algemeen duur en niet bijzonder goed.

De bronnen zijn 16 in getal, zij liggen alle nabij elkander, hebben gelijke bestanddeelen en onderscheiden zich slechts door den graad van warmte, die tusschen de 37½ en 54 graden REAUMUR verschilt. Opmerkelijk is de afwijking des magneetnaalds in de nabijheid der warme bronnen.

Men bezigt de wateren inzonderheid tegen ziekten en ongesteldheden die uit onderdrukte uitwaseming ontstonden; tegen rheumatisme, jicht en gevolgen van beroerte; tegen pijnen in de ledematen, stijfheid in de leden, verlamming, ziekte van het beengestel, enz. maar ook tegen ongesteldheden van den onderbuik, huiduitslag, zweeren, enz. Schadelijk is het gebruik voor volbloedige personen; ook mag het water niet tot het baden der oogen worden gebezigd. Doet zich, bij het gebruik der baden, bloedstorting, bloedhoesten, koorts of aanval van jicht voor, zoo is het raadzaam terstond het baden te schorsen. Gedronken wordt het water tegen verstoppingen, verharding van de lever, zwakheid der ingewanden, chronische uitslagen, melancolie, vrouwelijke ongesteldheden, enz. Het water vloeit snel door het ligchaam en wekt een gevoel van bijzonder welbehagen. Het slijk des waters wordt met voordeel als omslagen, aangewend tegen verwrikkingen, stijfheid der ledematen, enz.

Voor verstrooijing en genoegens is overvloedig gezorgd. Schier dagelijks wisselen, in het hoogst smaakvolle Kurhaus, bals en concerten elkander af; den ganschen dag door is er muzijk: in twee zalen wordt er bank gehouden. Deze is sterk bezocht en moet zeer winstgevend wezen, naardien de pachter der spelen, behalve met eene hooge pacht, nog met het onderhoud van het Kurhaus, de betaling der muziek, enz., belast is. Taksen bestaan er te Bade op de vreemdelingen niet, naar passen wordt niet gevraagd, en men leeft er zeer ongedwongen en aangenaam. Behalve de dagbladen, die in het Kurhaus voor iedereen, kosteloos, ter lezing liggen, vindt men nog een goed leeskabinet, waar men ook Hollandsche bladen aantreft. In de Kurzaal wordt te 4 ure eene zeer goede publieke tafel gehouden; ook is er eene restauratie, waar men ten allen tijde *à la carte* kan eten. In de winkelkramen, aan de wandeling opgeslagen, kan men zich van onderscheidene benoodigdheden voorzien; zij zijn echter niet te vergelijken bij de winkels van Wiesbaden.

Bezienswaardig is het slot, met eenige fraaije schilderijen en platen, eenige zeldzaamheden en bijzonder schoon uitzigt. Het pavilloen der hertogin STEPHANIE, het huis van den Keurvorst van Hesse; de Stiftskerk met vele graftombes van afgestorven markgraven, en 6 altaar-bladen naar GUIDO RENI. De schouwburg, naast het behoorlijk Kurhaus gelegen, heeft niet veel te beduiden. De Antiquitäten-Halle behelst veel Romeinsche oudheden; daarnevens vindt men, in een nieuw gebouwd huis, de dampbaden. Buitendien kan men nog gewagen van het *Ursprungsgewölbe* vermoedelijk vroeger een Romeinsch dampof zweetbad, het vrije- of armen-bad en het nieuwe vrije- of armen bad.

In de gansche omstreek, is iedere weg eene wandeling; in de stad heeft men den *Schlosgarten*, de Tuin aan den *Badener Hof*, de Promenade. De Valei, de Eikenlaan, de Promenadelaan met het Conversationshaus en de nieuwe Schlosberg, zijn de naastbij gelegen wandelingen. Wat verder af, heeft men: *Kloster Ligthenthal* ½ uur ver, door het Beurendal naar het jagthuis Seelach, dan afwaarts in het schoone Geroldsauer dal, tot aan den waterval, het Jesuiten-schlösschen, met bekoorlijk uitzigt, de kapel *zu den drei Eichen*, het slot Oud-Baden, ¾ uur ver; verder Ebersteinburg met het uitzigt op de vallei der Murg, Karlsruhe, Spiers, Manheim enz. De *Teufelskanzel*, Kloster Frumersberg, het jagthuis ¾ uur ver van Bade, met een fraai uitzigt; de groote Staufenberg, ook Mercurius-berg genaamd, de hoogste rondom Bade, met eenen toren, van waar men almede een heerlijk uitzigt heeft; en eindelijk het *Murgthal* (de vallei der Murg) een der allerbekoorlijkste plekken van Duitschland, met de schoone Favorite, Rothenfels en Gernsbach, een romantisch gelegen stadje, 2 uren afstands van Bade. Al deze schoone punten en dreven kan men zeer goed en goedkoop bezoeken, hetzij te paard, hetzij in rijtuigen, die in menigte te huur worden geboden.

Het gebruikelijkst geld te Bade-Bade is de Duitsche gulden, de Fransche Napoleon en vijf franken, de Hollandsche tiengulden stukken en guldens. Op Pruisisch geld verliest men.

Advertentiën.

Burgerlijke stand.

CULEMBORG:

Van 18 tot en met 25 juli.

Gehuwd: W. Vroege, met A. den Hartog.

Bevallen: T. Troonhof, geb. Vos, D. — A. Bosman, geb. van Gameren, Z.

Overleden: G. Sleeuwenhoek, 5 j. — J. Jansen, 90 j. — J. A. van der Meijden, 3 w.

Marktprijzen.

ARNHEM, 26 juli.

Oude *Weit* van *f* 0.00 tot 00.00; Nieuwe van *f* 7.25 tot 8.75. — *Rogge* van *f* 4.50 tot 5.00. — *Boekweit* van *f* 5.00 tot 5.30. — *Garst f* 3.50 tot 4.00. — *Vriesche Haver* van *f* 0.00 tot 0.00. — *Voerhaver* van *f* 2.45 tot 2.65. — *Witte Boonen* van *f* 0.00 tot 0.00. — *Paardeboonen* van *f* 0.00 tot 0.00. — Graauwe *Erwten* van *f* 0.00 tot 0.00; Groene van *f* 0.00 tot 0.00; Gele van *f* 0.00 tot 0.00. — *Koolzaad* van *f* 11.75 tot 12.30; *Ateelzaad* van *f* 0.00 tot 0.00; *Klaverzaad* van *f* 00.00 tot 00.00. — Nieuwe *Aardappelen f* 1.80 tot 2.20. — *Boter* van *f* 0.50 tot 0.65 het pond.

Broodzetting.

ARNHEM, 27 juli.

Roggebrood.

Een Roggebrood	van 5 pond			. . . *f* 0.42½.
»	dito	» 3	»	. . . » 0.25½.
»	dito	» 2	»	. . . » 0.17.
»	dito	» 1	»	. . . » 0.08½.

Fijn Tarwebrood.

Het pond Fransch of Vloerbrood				. . . *f* 0.33½.
Fransch of Vloerbrood		4	oncen	. . . » 0.13.
dito	» dito	3	dito	. . . » 0.10.
dito	» dito	2	dito	. . . » 0.06½.
Het pond Wittebrood of Weggen				. . . » 0.29 $\frac{7}{17}$.
Wittebrood of Weggen		4	oncen	. . . » 0.12.
dito	» dito	3	dito	. . . » 0.09.
dito	» dito	2	dito	. . . » 0.06.

Waterhoogte te Arnhem.

27 Juli 2 El 1 Palm 5 Duim; gew. 0 D. gev. 0 D.

De prijs dezer courant is *f* 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nommers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels *f* 1.00 en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 25 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.